



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

XIV. De resignationibus & permutationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

nostra solitudinis partes. Hinc est quod nos, ad quorum aures (quod non sine animi nostrae molestia referimus) perveunt, nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, in deputandis Vicariis, ac in assignatione portionum Vicariis perpetuis parochialium dictis Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis, collegiis vel locis piis perpetuò unitarum ex Concilio Tridentino facienda, ita modum excessim, ut parum aut nihil ex fructibus, reditibus & preventibus parochialium Ecclesiaram sic unitarum Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis, collegiis, alilive locis piis remanentib; multe ortz sint super hoc controversia circa interpretationem decreti Concilii.

Nos ad eas tollendas animatum intendentem, confide-
gantesque uniones ipsas ideo à prædecessoribus nostris
factas esse, ut ex redditibus & emolumentis beneficiorum
unitocom, Ecclesiæ, Monasteriis, collegiis, beneficiis, &
locis pris quibus illa uniuersit, facilius onera eidem in-
cumbentia supporetur, & promptius à ministris Eccle-
siasticis, in cibis divina officia celebrentur, hospitali-
tas seruetur, aliaq; charitatis opera exercantur, ac etiam
ut nihilominus cura animalium distarum parochialium
laudabiliter exercetur, motu proprio, & ex certa no-
stra scientia, auctoritate Apostolica, hac nostra perpetuo
valitu re constitutione statuimus, & ordinamus, ac decla-
ramus, quemadmodum etiam de iugis Concilii mente
fuisse colligimus, Patriarchas, Archiepiscopos & Episco-
pos praestatois in assignatione portionis ipsius Vicarii per-
petui ex praedicto Concilio ipsoforum Praetoriarum arbi-
trio facienda ita se continere & arbitriari debere, ut non
major centum, nec minor quinquaginta scutorum an-
nuorum summa, computatis omnibus, etiam incertis e-
molumentis & aliis obventionibus communiter percipi
solitis, eis omnino assignetur, nisi Vica: ii temporariis
soluit fuisse plus assignare, sive in quantitate aut quota
fructuum, pecunia que numerata, fundo seu alia re sta-
bili portio hujusmodi constituantur, cuiuscumque valoris
parochialis Ecclesia unita fuerit, & habita etiam ratione
reditum, & onerum loci, cui parochialis ipsa unita fue-
rit, ita quod portiones ultra vel infra dictas summas
scutorum centum, & scutorum quinquaginta haec sunt
assignanda, quod excessum & defectum hujusmodi
nullius roboris & momenti existant, & ad summas pra-
dictas reducta & aucta respectivè censeantur, nisi tamen
valor annuus ipsius parochialis unitæ habita ratione (ur
prefuerit) minor sit quinquaginta scutis, quo casu por-
tionis assignata vel assignanda Vicario perpetuo non debe-
at excedere summam annuam valoris dicta parochialis,
sed sufficiat quod omnes fructus ejus duntaxat attribu-
antur ipsi Vicario perpetuo.

Et quoniam iniquum esset, eos qui commodis pri-
vanur, eadem onera que prius sustinebat debet suffi-
ferre, volumus & batuimus, quod Ecclesia, Monasteria,
collegia, beneficia, & pia loca hujusmodi, in querum-
parochialibus Ecclesie unitis contingat Vicarias pradi-
stas erigat, pro quantitatibus fructuum ipsa Vicariis per-
petuis assignatorum, ad solutionem quindecimorum,
quam nobis & Camer Apostol, solvent, ulterius non
teneantur, sed ex detractione fiat ad ratam certorum, que
de fructibus dictarum parochialium percipiuntur. Ita
tamen quod Vicarii perpetui, qui pro tempore deputa-
buntur, teneantur accipere a sede Apostolica novam pro-
visionem lux deputationis, & solvere annatam propor-
tione fructuum, redditum, & proventuum certorum
sibi assignata, & expedire literas Apostolicas, nec alias
ad possessionem dictarum Vicariarum pergetuar &
servitum earundem parochialium admitti possint, nisi

*a Deportionibus assignandis Vicariis perpetuis habet decretum
Consilii Trident. sess. 7. c. 5. Et de unionum forma. c. 9. sess. 14. & sess.
24. c. 13. & 15. de reformatione.*

soluta annata, & ex parte iuris Apostolicae nova pro-
visionis, ut praefatur: alioquin integrum quidem
solvi debet, nec Vicarii praedicti antea tanta confusione
fructus percipere possint. Volumus insuper, ut man-
damus, quod dicti Vicarii perpetui non liberentur
riorum electionem, sed ad nominationem illorum, in
quorum Ecclesiis unitis ponentur, cum ipsorum omni-
rium, seu eorum Vicariorum praeceps examinacio-
batione deputentur. Et si dicta parochiales vocatio
Monasteriorum regularium mendicantium, proposito
rioribus dictorum Monasteriorum nominati & de-
mendicantibus, quos si ordinarii papa examinet
aut eorum Vicarios faciendo idoneos ad eum res-
rum exercendam invenierint, & ita pro idoneis operis
verint, teneantur in Vicarios, ad numen ramen
sum suorum amovibiles, deputate. Idem enim &
vetur in regularibus Monachis tandem, cummodo non
parochiali; in qua unus ex eis Monachus fuerit, semi-
forma predicta, Vicarius deputatus, habentem comitum
quatuor alie ex dictis Monachis.

TITVLVS XIV.

**DE RESIGNATIONIBVS ET
permutationibus.**

Innocentius Octavianus

*Legitima beneficij resignatio omnem tempore, et profunda-
lum excludens, certo deerum spati ante solutum firmavit.*

CAP.

PREsumimus resignationes sed non res ipsas
PILli qui literis suis res ipsas
(etiamque compensationatum suu) franchises nostrae
resignantur beneficia Ecclesiastica, disposita Aplice
liter referenda existent, habent, & persone congregan-
tibus eis, se sumpliiciter in corum favore argentes,
resignata per eos beneficia quatuor modis & retribu-
tiones ipsas pacifice non possedente si peregrinationes
estra mensa post resignationes ipsa monachis
fuerint, si tamen tempore resignationum vel permis-
sionum eorumdem infirmi erant, ea infinitime de qua
descerbitur.

Gregorius XIII.

*Resignationes & iurium concessiones infra quod tempus patrum
debeant.*

CAP. II.

H^umano vix iudicio ita bene quicunque
H^ueritanci potest, quin aliis usq^e pereat, ducatur ad
quod salubre fore cedebatur, non ut etiam prode-
l: quod in illis confitimus, ipsa ad probandas
similares occultative beneficium Ecclesie aliquid cum re-
signatione, diversi Romani Pontifices militavit conve-
runt, & fœl. record. Pius Papa V. precepit ut neque vobis
vobis promulgariv^t, cognoscere accepisse. Non hoc
malum, prout occasio necessest, populi, consciente vo-
lentes, statuimus, ut populus omnes & quatenus posse
etiam causa permutationis se comendaretur, &
ciam literis Apologetis non confundat, & pollicione ne
habira, necnon litis & juriū quantumcum, tamen
in retroflexione, que deinceps de quibuscumque beneficiis
Ecclesie fatus in nobis, seu eam. Pontificis protom
existens manibus, ac etiam coram omnibus publica
& testibus fuit, & nobis, vel illo, seu nostro, vel in
m^undato admittentur, & super eis provisiores, & qua-

a Beneficio, nisi certi tempore ante noctem futurum
signatio, quam moratorum sequitur, facta, tanquam fraudulentis
fraudis presumptio gravata, non subsistit, ut est in re, unde
inf. resig. intra 20 dies. Quia regula quo potest sit intelligenda
commodis & redditus.

cinq; altae dispositiones, five temporales, five perpetuæ, aut ad hoc mandata Apostolica sub quacunq; forma, & quibuscumque eriam sancta Romana ecclesia Cardinalibus, ac p̄is locis quoquæ privilegio suffulit, facta, publicari debent cum literis Apostol. defuper confessis intra sex a menses, si beneficium citra montes fuerit, ultra vero intra novem a data concessionis gratia, non autem à die prædicti super ea consensus numerandos, et iam si postea concordio grauita hujusmodi ex quacunq; causa, diversis subfrequentib; datis, ac quotiescunq; & quovis modo reformata, & validare redditæ fuerit, pluresque, & quotquot in aliis, vel alios cessiones, ac etiam in ipsummet primum resignantem vel cedentem retrocessiones termino prædictio mundum elapsu intercessione, ut ut unicuius duntaxat terminus omnib; his successivis cessionibus ac retrocessionibus decurrit, ut qui possum grāiam habuerit, publicationem hujusmodi facere, ceteraq; omnia hic præcripta intra eundem terminum perficere teneatur. Ipsa autem publicatio in cathedrali, & in beneficii Ecclesia, vel Ecclesiæ, si in plurib; illud sit, sicut ibid; dum frequens populus ad Missarum solennia convenerit, palam omnibus, litera Apostol. prædicta, sacrum transumptum authenticum exhibeat, dataque & intelligibili voce resignatio seu cessio hujusmodi, ac beneficii qualitas, & invocatio, nominatio, & cognomina resignant, seu cedent, ac illias in eius favorem gratia hujusmodi facta est, pronuntientur, ita ut hec omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium veritatis perire, scriptoque de his omnibus exemplo collato valvis dictarum Ecclesiæ affixum relinquatur. Si vero Ecclesia beneficii rursum sit, aut populo conveniunt, careat, eo cau in parochiali, intra cuius prædicti limites beneficium ipsum confitit, & in cathedrali Ecclesia, vel si locus bello, seupelte, aliis manifestis periculis subiecta, tunc in proxima parochiali, ac etiam in cathedrali Ecclesia, vel si adiutori ad illas utramvis minime sit securus, in alia cathedrali vel parochiali viciniiori periculorum immuni publicatio hujusmodi peragatur. Is quoque in quem disponi vel mandari de beneficio etiam lungro, vel arcedente non posse, sub quacunq; forma contingit, possessionem beneficii intra dictum tempus vigore literaturum Apostolicum defuper confessari, nec alias apprehenderi debet, & si propter litem, aut aliud legatum impeditum negaverit, faltem literas Apostolicas cum eorum publicatione, si tunc facta ent, judici, seu executori illarum, vel alios ad quos pertiner, per se vel procuratores, legitimum, intradictum tempus prelaminare, & quod illis vel illos pro ipsarum literarum executione iustificari, & possessionem hujusmodi insinante petere teat. Exterum modus & forma hic tradita semper & ubique debet observari, nec alia, vel equipollens modo admitti in omnibus hujusmodi resignationibus, cessionibus, quoquæcunque beneficiorum tam regalium quam secularium. Quid si quicquam prædictorum omnium fuerit, dicti termini utcumque modo initia & inatas. Dat Roma Non. Ian. 1583.

Pius Quintus.

Resignationi legitimis de cessionibus admitti debere.

C.A.P. 111.

Q uanta Ecclesia Dei incomoda omni tempore attulerit, & nunc quotidie magis afferat ministrorum in eam inregressi & vitiosa, jam latè perfriciant, & cum morte expendant præstiles omnes & Pastores, quando hæc penitus cateriarum omnium maxima, tam multas

orbis Ecclesiæ impiè violavit. Quia vero hoc malum, cùm in ceteris frequens, tum maximè in beneficiorū & officiorū Ecclesiasticorum dimissione admittitur, nemini molestum esse debet, quod perinde de reprehensionis quotidiani fraudibus, quæ hac in re frequentiores internoscuntur, certam aliquam rationem tandem inituri, officii nostri partes in prohibenda omnibus interclusu resignacionum hujusmodi receptione paulò severius interpoluerimus, omnesque beneficiorum intercessione resignandorum dispositions quæ fierent, in iritum revocaverimus, ac etiam decreverimus nullum per eas in illis ius, neque titulum, vel coloratum tam impetratoris quam in posselloriis ipsiis provis tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda perpetuè inhabiles fore: Collatores vero alias illorum dispositione etiam tanquam devolutionis iure fesse interponere non posse, sed de eis ut vere vacantes hæc per Romanos Pontifices, sive alios collatorum corundem superiores, uti præventura est, liberè provideri.

Nunca autem intendentes institutum hoc nostrum, quo sanctuarium Domini capimus illibatum auctore, Domino persequi, ac simul quantum in nobis est caverre, ne resignationes ipso dehinc pro cuiusque arbitrio, nullisque vel certe levibus causis passim & temerè admittantur, prohibitionem, & alia predicta ac cetera omnia nostra super his literis contenta carent relaxamus, ut posthac Episcopi, & alii facultatem habentes, eorum dunxerat resignationes recipere & admittere possint, qui aut senio confessi, aut valetudinari, aut corpore impedirent vel viatari, aut criminis obnoxii, censurisque Ecclesiasticis irritati, aut nequeunt, aut non debent Ecclesiæ, vel beneficio interfici, seu qui unum aliud vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoveri, religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contracturi, si statim possea id re ipsa exequantur, denique cum quis ex aliis causis acciderit, quæ constitutione fœcdis recordationis Innocencii Papa III. de dimittendis cathedralibus Ecclesiæ, edita continetur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt vel non adent in loco beneficij residere secuti. Sed ne horum ullus facto ordini mancipatus, nisi religionem ingressi, valeat ullo modo beneficium vel officium Ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit quo in vita posse commode sustentari. Ad hanc beneficiorum permutationis admittere, qua canonice sanctionibus, & Apostolicis constitutis permittuntur. Caveant autem Episcopi, & alii predicti, itemque omnes electores, presentatores, & patroni tam Ecclesiastici, quam laici quicunque sint, ne verbo quidem sursum, vel signo futuri in hujusmodi beneficis & officiis successores, ab ipsi resignantibus, aut aliis eorum significacione vel hora de lignentur, aut de has assumentis promissis inter eos, vel etiam intentio qualisque intercedat. Ceterum præcipimus atque interdicimus, ne ipsi Episcopi, aut alii collatores de beneficiis & officiis resignandis predictis, aut suis, aut admittentiorum consanguineis, affinis vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum, multiplicatarum in extraneos collationum, audeant prævidere, quod si fecerit, ac etiam quicquid præter vel contra formam prædictorum fuerit, à quoquæ temere attenuatum, id rōum ex nunc viris & effectum decernimus non habere. Qui vero contrafecerint, tur in eo quo deliquerint puniantur, à beneficiorum & officiorum collatione, necnon electione, presentatione, confirmatione, & institutione, prout euique competenter, tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem à Rom. Pont. meruerint obtinere, & qui talia beneficia seu officia receperint, eos prædictis penit volumus subiecere. Et nihilominus eos, qui sic suspensi conferre, eligere, præsentare, confirmare, vel instituire aui fuerint, excommunicationis, quoad personas, quo vero ad capitula, & con-

a. Hæc mensa computari debent à die supplicationis, non à die confirmationis, quæ annuis Gomes, efforas à tempore confirmationis computandis. 97. Paris. conf. 143. Coristoph. Roffi, de benef. b. Meritis suis resignantibus non ambitus prolebi debent & ad beneficia & sacra limina regredi, s. nullus itaque i. quæst. i. c. inscript. 2. q. 1.

ventus à divinis suspensionis sententias ipso facto pro-mulgamus. Romae Cal. April. 1568.

Clemens VII.

Consensu qui praestari debet in beneficiorum resignationibus, quo-patitur noscitur & computetur in libris Camera Apostolica.

CAP. IV.

Sanctissimus in Christo pater & D. N. D. Clemens di-vina providentia Papa V. I. Constitutionem suam de consensibus in Cancellaria vel Camera Apostolica extunc ex cetero praestans quod materias Francia in-ita tres menes, in aliis vero infra quindecim dies à die extensis orundem consensuum computandos in li-bris solitis & authenticis annotando, ad obviandum fraudibus, qua in retardatione annotationis consen-suum hujusmodi committebantur, nuper editam decla-rando, voluit quod dicta tempora non à die extensis consensuum in dictis libris, cum ipsa constituta sic ni-hil operaretur, nec per eam dictis fraudibus in aliquo obviaretur, sed à die præstationis corundem consensuum intelligi debeant. Et quoniam nonnunquam praestan-tur consensu super supplicationibus nondum ad regi-strum missis, seu adhuc penes Datarium suum existenti-bus, & notarii non possunt tales consensus in dictis li-bris annotare, nisi videant hujusmodi supplications re-gistratas seu expeditas, & sipe labuntur dicta tempora antequam ipse supplications ad registrum mittantur seu expediantur, voluit & declaravit, quod tunc & eo casu dicta tempora à die quo Datarius hujusmodi sup-plications ad registrum vel summissam miserit, com-purari debeant, siem autem missoris hujusmodi de ca-tero annotabit Datarius pro tempore in calce supplica-tionum consensum aliquem quemque requirentem, per hanc verba videlicet: *Missa die tali N. Datarius. quia verba volunt ad plenam probationem missoris prædictæ sufficere.* Præterea volnit, quod notarii de talibus consensibus ro-gati in annotatione illarum in dictis libris facienda te-meantur de die missoris hujusmodi, sicut de data suppi-lacionum expressam mentionem facere, ut die præstatio-nis consensuum, & die missoris supplicationum hujus-modi simul junciatis, ex illorum inspectione evidenter ap-parcant ipsi consensus in ista tempora prædicta in dictis li-bris annotati. & notarii requisiti de cetero ad ponendum aliquos consensus in libris prædictis, si ex inspectio-ne dierum præstationis consensuum ac missoris supplica-tionum, viderint dicta tempora ad annotandum consen-sus, ut praefertur, præfixa esse lapta, consensus tales in dictis libris annotate nullatenus præsumant, sub poenis in dicta priori constitutione contentis. Et nihilominus an-notatio illis sic extra tempora prædicta pro tempore facta, siquaque consensus sic annotati, viribus omnino ca-reant, nulliusque sint roboris vel momenti. Narrativa quoque per verbum Hodie vel Nuper, in literis Apo-stolicis super materias, ad quarum expeditionem consensus aliquis requiritur pro tempore expeditis posta, contra premillia minime attendi debeat, nec aliquem effectum aperetur.

Pius Quartus.

Beneficiorum fraudulentia permutatione prohibentur.

CAP. V.

Sanctissimus in Christo Pater & Dominus noster, Do-minus Pius divina providentia Papa IV. ad cuius au-tores pervenit, nonnullos beneficia Ecclesiastica per eos obtenta, in amicorum aut alias sibi gratarum persona-cum favorem, etiam in ordinariorum illorum collato-rum manibus, contra iuris dispositionem, resignare cu-pientes, certam facta permutationis formam ex cogitatis, per quam se beneficia hujusmodi ex causa permutatio-nis, alias de jure approbat, pro quadam imaginatio-ne cuiusquam reperibili beneficio (quod beneficium de-

Pertica, seu alio nomine vocata) illud per suspensionem compermutantem suum obtineri afferentes, de noua in dictis manus resignant, taliisque resignantes ea causa praeterea permutationis admittit, atque in eis beneficiis, tanquam per dictas resignationes nomen, eidem fictis compermutationibus, seu nova clavis compermutantes sibi provideri procurant, hec in via beneficia in aliorum favore finitomque rego-do, in factorum canonum fraudem, & avarici-um periculum.

Proinde considerans illud fictium de personis nuncupatum, incertum, incorporeum & maxime libique reperibile re vera non esse beneficium, propterea veram cum eo permutationem fieri non posse tametsi non desit qui subtili potius quam resum-cinione contractum pertinaciter illovenit, ac propter Ecclesiam sanctam cura finitomque missam hoc pravo abuso, fraudulentemque contentum libriter emundante volentes, hac perpervis mutatione prohibuit, ne quis de cetero tales mutationes simulatae facere, neque beneficium vellicet, aut aliud hujusmodi fingere, neve locum vellet, seu quivis alii resignationem aliquam beneficium resi-pratenus permutationis cum beneficio de personis hujusmodi, seu quovis alio quocunque nomine facere & in fraudem nominatae facta, relativa mente meram fraudem sapientem, tanquam vel luxuria in favore alterius factam, ac properet illumini-mittere præfumant. Decernentes omnes & omnia beneficiorum resignationes, præterea penitus hujusmodi, eorumque subfecturas admissas ex-visions, & alias dispositiones, quævis enim Auctoritate facientes, nullas de ceteris, nulliusque roboris vel momenti, irritum quoque de causa, id est super his à quoquam quavis actione licet, non granterant contigerit attentari.

TITULUS XV.

DE FRVCTVM BENEFICIÆ.

statuimus.

Leo Decimus, in Concilio Latu-nensi.

Suscepimus fructus, clericis amittens donec obsequio refu-debet.

CAP. I.

Statuimus & ordinamus, modis quilibet habeben-te beneficium cum cura vel beatis, & post leuissi-mab obtento beneficiis ordinamus officium non dissentienti-um impeditamento celente, benevolentiam summi fructus non faciat suos pro rata consilios officiis rem-poris, sed eos tanquam insipue perceptus in faberis ecclesiasticis ejusmodi beneficium, vel papernum elemi-synas erogate: teneatur: hinc illa dicta tempora simili negligencia consumacere permiscantur, legi-um monitione procedente, beneficio ipso priuato, caro-prii officium derut beneficium. Intelligatur unde officium omittere, quoad hoc quod ei est de beneficio varioposte, qui per quindecim dies illud fateretur, dixerit, Deo tamen ultra præmissa debita omissione re-dituri rationem. Que peccata in habentibus benefi-cio reiterabilis totiens sit, quotiens contra facte con-catur.

Pius Quintus.

Fructuum amissio ob negligenciam habens in imponendo per ea praeter officium perpendatur.